

Wonnen end loasen

ien referendum our rugby end EGB

LANDHEUL – Jisters afterjearsreferendums uetkom hed in Landheul anbroht tou freud alom end skamd alom, wiels det „jae” for Aralethe end det (hlippe) „nee” wed Jarjana ad ensou ienen win ensou ienen loos for den hearin ja thies den wedhearin lesen worden kin. Dannag skal den loosfuel bie den IIP groater fulan an iawers, reeds den our IIP anstellen fragn, „Komt Isl den AGB an”, bie 64% uet da bidealena med „ja” ansagen wiard.

Det EGB-ortoog spleat den bemoeden medgang uet LP end IIP – det referendum wear des klearan, det „wanwalen kompromis”, den besluts uetstellan liawer an den wankelen medgang tou forklappan. Earstskreds hiald ien referendum him in wihtigen tred our uetlandsken politiek. In wihtigen tred, ak net algear, wiels det IIP thies den fragn „Meun det windmeula wesan in den Isselsken seaw” op den blaed krigan kue, med den forbeaden uetkom („Nee”) – iawelwullanda nou kwed, det fragn kaem jag dear forred den IIPs loos tou forringan. Det uetkom in ourciek:

Windmuela Isselsk Seaw? – Nee 76%

EGB? – Jae 64%

Aralethefordrag? – Jae 64%

Jarjanafordrag? – Nee 52%

Medden staen LP end IIP 2-2 tegn, detsou for oagen is det medgang nuws stelled.

Rugby-diplomasie

Doe Issel diasen seumer rugby-weldkampioen wiard, bie ienen medkamp dear ja net fon EGB organisearen wiard, ak bie den dannag nig EGB-tugar wearen, hae det ienen groater uetwerk an da omfragna an eag EGB-sinnig intellektuel hoapan wusken hae. Ien sport, dear netnag Isselsk wear, bekue alan forbreuran our da seawa our, endsou make det

Gewonnen en verloren

een referendum over rugby en de AGL

LANDHEUL – De uitslag van het nazomerreferendum van gisteren heeft in Langheul overal tot vreugde, en overal tot teleurstelling aanleiding gegeven, want het „ja” voor Aralethe en het (krappe) „nee” tegen Jarjana is te lezen als een overwinning noch een verlies voor zowel oppositie als regering. Toch zal het gevoel van verlies bij de IIP groter voelen dan elders, omdat de door hen ingebrachte vraag, „Hoort Issel bij de AGL”, door 64% van de deelnemers met „ja” beantwoord werd.

De AGL-kwestie spleet de moeizame coalitie van LP (liberalen) en IIP (rechts-populisten) – het referendum was er de oplossing voor, het „onzalig compromis”, het uitstellen van het besluit liever dan de wankelende coalitie te doen klappen. Voor het eerst ging een referendum in belangrijke mate over buitenlandse politiek. In belangrijke mate, maar niet helemaal, want de IIP wist ook de vraag „Mogen er windmolens komen in de Isselse Zee” op het formulier te krijgen, met de verwachte uitslag („Nee”) – kwatongen beweren dat die vraag er enkel kwam om het verlies voor de IIP te verkleinen. De uitslag in overzicht:

Windmolens Isselse Zee? – Nee 76%

AGL? – Ja 64%

Verdrag van Aralethe? – Ja 64%

Verdrag van Jarjana? – Nee 52%

De stand LP – IIP komt dan op 2-2, waarmee de balans in de coalitie in ieder geval voor het oog is hersteld.

Rugby-diplomatie

Toen Issel deze zomer wereldkampioen rugby werd bij een toernooi dat weliswaar niet door de AGL georganiseerd werd, maar waar toch veel AGL-lidstaten bij betrokken waren, had

kampioenskip den internasionalen antwiskin konkreter end in den ourlegnar oag thies bewusken mea.

Immernag bluwd det forband ondenklik. Det rugbymedkamp wear nian EGBs, ennet handele det referendum om den EGB – det nigomkweden fragn om den EGB-medledskip wiard onbie augustus end, den forbereadins sluetdag, anbroht. Sou snel kin det dendagar Isselsk politiek wesan.

Det blanko wael

EGB-tegnar bewies medtieds den „blanko wael”. Ad immer sagen niga walar fragna an diar blaed net wed, bie dear diar wael jag medtaled wiard bie da onderwerpa, dear dia our medkwaden. Det walar tal det nagsou da dria opworpen EGB-fortoaga wedsage, forringe den diar, dia our den windmeulpark uetsag dean. An dia bereaka wale man dansou „blanko”, dewat, den IIP after, thies ien siniael heat. Wihte man diasen blanko wael thies, det EGB-forreg wear niga treda leur. Med diasen skiend det IIP tou sprekan for den for-2007ar referendumsysteem, in den onuetfullen waelblada nag ongeldand hiaten, ak det wear wars ironisk, bie kaem det wetforsluet after da IIPs ansaga. Binnenruems wing, melda leda an oaren tiding, det krigend kritiek komen an den „darden fragn”, det fragn: ja wie nin wie bie den EGB. Medden hae det IIP for him den ruem, nag our den uetkom tou spekulearan, weggenomen, wiels det fragn wear det klear end hiar wedsag det resoluut.

Forueticiek

For den korten tiedstrek bekreag det referendum ienen wankel mandaet: det hearin skal Aralethe ratifiseran end Jarjana anskoelik net. Ak wihtiger is det siniael for den langen tiedstrek: Issel waet wider med den EGB end deartou hed it den walars forreg. Med diasen besked kin det Issels hearin nae den folgend konferens, wat ondraglik det for IIP-politikar nou fuelan mag.

dat een groter effect op de peilingen dan menig AGL-minnend intellectueel had willen hopen. Een sport die niet eens Issels is wist plots te verbreederen over de zeeën heen en zo maakte dit kampioenschap internationale samenwerking concreter en, in de ogen van veel twijfelaars, ook wenselijker.

Toch blijft het verband onvoorstelbaar. Het rugbytoernooi was geen AGL-aangelegenheid en het referendum ging strikt genomen ook niet over de AGL – de veelbesproken vraag over het AGL-lidmaatschap werd door de IIP pas eind augustus, op de sluitingsdag van de voorbereidingen, ingediend. Zo willekeurig kan de hedendaagse Isselse politiek zijn.

De blanco stem

Tegenstrevers van de AGL wijzen ondertussen op de „blanco stem”. Zoals altijd lieten veel kiezers vragen onbeantwoord op het stembiljet, waardoor hun stem alleen is meegeteld bij de onderwerpen waar zij zich wél over uitspraken. Het aantal stemmers dat zijn mening gaf over het windmolenpark bleek groter dan het aantal stemmers dat ook op de drie opgeworpen AGL-vraagstukken antwoordde. Op die dossiers stemde men zogezegd „blanco” en volgens de IIP is ook dat een signaal. Zou deze blanco stem meegewogen zijn, dan zou de steun voor de AGL vele malen kleiner blijken. Hier lijkt de IIP een terugkeer te bepleiten naar het referendumsysteem van vóór 2007, toen incomplete stemformulieren nog als ongeldig golden, wat erg ironisch zou zijn omdat de wetswijziging er op aandringen van de IIP is gekomen. Binnenskamers zou, zo melden bronnen aan onze krant, de nodige kritiek zijn gekomen op de „derde vraag”, de vraag: wel of niet bij de AGL. Hiermee heeft de IIP zichzelf heel wat ruimte om te speculeren over de uitslag ontnomen, omdat de vraag zo helder was en het antwoord van de stemmers zo resoluut.

Vooruitblik

Het referendum heeft op de korte termijn een wisselvallig mandaat opgeleverd: de regering zal Aralethe ratificeren en Jarjana naar het zich laat aanzien niet. Maar belangrijker is het signaal voor de lange termijn: Issel gaat verder met de AGL en heeft daarvoor de steun van de kiezer. Met dat bericht kan de Isselse regering naar de volgende conferentie, hoe ongemakkelijk dat voor IIP-politici ook mag voelen.

© DM 2016 vertaling: Marcel Plaatsman